

Zvláštní odměna za výkon funkce člena okrskové volební komise, její krácení a další nároky

I. Nároky členů okrskových volebních komisí

Nároky členů okrskových volebních komisí upravují jednotlivé volební zákony¹. Na základě těchto zákonů mají členové okrskových volebních komisí nárok na zvláštní odměnu za výkon funkce. Člen okrskové volební komise, který je v pracovním poměru nebo služebním poměru, má nárok na pracovní nebo služební volno v nezbytně nutném rozsahu a na náhradu mzdy, platu, služebního příjmu nebo odměny ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele. Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru nebo služebním poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší paušální náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise.

II. Výše zvláštní odměny

Výši zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, způsob její úhrady a výplaty a výši paušální náhrady ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise stanovuje Ministerstvo vnitra vyhláškou v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem financí.

V prováděcích vyhláškách jednotlivých volebních zákonů je výše zvláštní odměny shodně upravena² tak, že za výkon funkce v okrskové volební komisi náleží

- členovi okrskové volební komise zvláštní odměna ve výši **1 800 Kč**,
- místopředsedovi a zapisovateli okrskové volební komise zvláštní odměna ve výši **2 100 Kč** a
- předsedovi okrskové volební komise zvláštní odměna ve výši **2 200 Kč**.

¹ § 82 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 55 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 62 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 61 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 60 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů.

² § 12 vyhlášky č. 233/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb. a zákona č. 204/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 17 vyhlášky č. 152/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 1 vyhlášky č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10 vyhlášky č. 409/2003 Sb., k provedení zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6 vyhlášky č. 294/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o volbě prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Konají-li se volby v souběhu s jinými volbami, zvyšuje se odměna za výkon funkce **o 400 Kč**. Odměna za výkon funkce se zvyšuje **o 400 Kč** i v případě komunálních voleb v územně členěných statutárních městech a v hlavním městě Praze.

V případě konání dalšího kola prezidentských nebo senátních voleb se zvyšuje odměna **o dalších 700 Kč** pro řadové členy, resp. **o 1 000 Kč pro zapisovatele, místopředsedu a místopředsedu**. Znamená to, že tam, kde se konají např. volby do zastupitelstev obcí v souběhu s volbami do Senátu a volby do Senátu budou dvoukolové, bude členovi okrskové volební komise, který není předsedou, místopředsedou ani zapisovatelem a zúčastní se všech zasedání okrskové volební komise, náležet zvláštní odměna ve výši 2 900 Kč (1 800 Kč + 400 Kč + 700 Kč). Zapisovateli a místopředsedovi by pak náležela odměna ve výši 3 500 Kč (2 100 Kč + 400 Kč + 1 000 Kč) a předsedovi okrskové volební komise ve výši 3 600 Kč (2 200 Kč + 400 Kč + 1 000 Kč).

Člen okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, má kromě zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise nárok také na náhradu ušlého výdělků za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise ve výši 43 Kč za hodinu, nejvýše však 340 Kč za jeden den.

III. Krácení zvláštní odměny

Podle příslušných ustanovení volebních vyhlášek² platí, že v případě, kdy se člen okrskové volební komise všech jednání okrskové volební komise nezúčastňuje, obecní úřad celkovou výši odměny poměrně krátí, a to podle evidence o jeho účasti na jednáních okrskové volební komise. Takovýto postup se uplatní mj. i v případě, kdy se člen okrskové volební komise neúčastní třeba jen prvního jednání okrskové volební komise, kde dochází ke složení slibu a k losování předsedy a místopředsedy okrskové volební komise. Důvody neúčasti přitom nejsou rozhodné, ani to, zda účast je omluvená či neomluvená.

V případě dvoukolových voleb, kdy se zvláštní odměna členům okrskové volební komise navyšuje o dalších 700 Kč, resp. 1 000 Kč, není možné tento příplatek vnímat odděleně a chápat ho jako samostatnou část odměny pouze za druhé kolo voleb. Stejně jako první a druhé kolo tvoří v celku jedny volby, je příplatek 700 Kč, resp. 1 000 Kč za druhé kolo pouze součástí celkové odměny za jedny dvoukolové volby. Z uvedeného vyplývá, že pokud by se některý člen okrskové volební komise účastnil pouze druhého kola voleb do Senátu, neznamená to, že by mu náležela pouze částka 700 Kč, resp. 1 000 Kč, ale poměrná část z celé odměny podle času stráveného výkonem funkce v okrskové volební komisi, např. jedna třetina.

Citované ustanovení volebních vyhlášek nevylučuje způsob výplaty odměny přizpůsobit tak, aby bylo zachováno poměrné krácení odměny a zároveň došlo k odstranění výrazných disproporcí v poskytnuté celkové částce pro jednotlivé členy okrskové volební komise. Takovému postupu krácení pak odpovídá i možnost krácení podle hodin, která umožňuje vzít v potaz i to, jak dlouho okrsková volební komise zasedala, než předala výsledky za svůj volební okrsek.

IV. Výplata zvláštní odměny obecním úřadem

Zvláštní odměnu a paušální náhradu ušlého výdělku pro členy okrskové volební komise vyplatí do 30 dnů po ukončení činnosti okrskové volební komise obecní úřad. Činnost okrskové volební komise je ukončena patnáctým dnem po vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí (v případě voleb do Senátu, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a volby prezidenta republiky za předpokladu, že nebyl podán návrh na soudní přezkum). Nárok na náhradu ušlého výdělku člena okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, je však třeba u obecního úřadu uplatnit a výdělečnou činnost prokázat např. živnostenským listem, zápisem v obchodním rejstříku nebo jiným dokumentem.

Zaměstnavatel, který svému zaměstnanci vykonávajícímu funkci člena okrskové volební komise poskytl pracovní (služební) volno a náhradu mzdy (platu, služebního příjmu, odměny) ve výši průměrného výdělku, se může následně obrátit na příslušný obecní úřad a požádat o refundaci náhrady mzdy (platu, služebního příjmu, odměny), která mu bude vyplacena, neboť se jedná o výdaj související s volbami podle čl. 1 odst. 2 písm. k) směrnice Ministerstva financí č.j. MF-62 970/2013/12-1204, který je možno uhradit z prostředků státního rozpočtu poskytovaných územním samosprávným celkům na úhradu volebních výdajů.

V. Odvody na sociální a zdravotní pojištění a zdaňování zvláštní odměny

Jde-li o otázky odvodů na sociální a zdravotní pojištění a zdaňování zvláštní odměny, je třeba se obracet přímo na příslušné resorty, tj. na Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí.